

УДК 338.439.02

ОРГАНІЧНЕ ЗЕМЛЕРОБСТВО І ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА

Хребтюк Я. В. студ., Богданович С. А. к.т.н., ст. викл.

(Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка)

Сучасне інтенсивне землеробство призвело до серйозних екологічних проблем. Агроекосистеми енерговитратні, слабоадаптивні, в них активно відбувається виснаження родючості ґрунтів. Особливо критична ситуація склалася у зрошуваному овочівництві, оскільки ця галузь найбільш інтенсивна в рослинництві. Альтернативою є органічні методи землекористування. В органічному землеробстві ґрунт має бути покритим рослинністю або рослинними залишками максимально тривалий час.

Відомо, що деякі технологічні прийоми і заходи можуть негативно вплинути на якість овочевої продукції, погіршити стан навколишнього середовища, зокрема знизити родючість ґрунту. Щоб цього уникнути, необхідно перейти від надмірної інтенсифікації до науково обґрунтованої біологізації, методів органічного землеробства.

Нині в Україні розораність сільгоспугідь становить близько 80%, а в деяких районах і господарствах – 95%. Тоді як закордоном ситуація зовсім інша. Наприклад, у США цей показник – всього 25%, в Угорщині – 37%, Франції, Німеччині та Канаді – 48%. Одним із шляхів зниження рівня розораності угідь є створення екозон в обсязі 10% з метою збереження природного біологічного різноманіття. Важливий елемент органічного вирощування овочевих рослин — використання спеціальних сівозмін. На зрошуваних землях сівозміни мають підбиратися від виду рослин, які сприяють збереженню родючості ґрунту і накопиченню поживних речовин, — проміжні сидеральні та ґрунтокривні культури, насамперед багаторічні бобові трави. Причиною необхідності чергування культур у сівозміні є взаємодія рослин через ґрунт, чутливість їх до власних кореневих виділень, які накопичуються у ґрунті як інгібітори, але це не єдина причина ґрунтовтоми

Один із перспективних напрямів – введення у практику так званого інтеркропінгу (полікультури), що означає систему вирощування двох і більше видів рослин на одній і тій самій площі, тобто в одному рослинному співтоваристві. Управління таким співтовариством здійснюється спеціальними технологічними прийомами. Для цього розроблений мікросмуговий спосіб вирощування просапних культур, який призначений для захисту ґрунту від несприятливих факторів і створення інтеркропінгу (змішаних посівів).

Список літератури:

1. <https://landlord.ua/foto/orhanichne-zemlerobstvo-maksymalny-rezultat-bez-shkody-zemli/>
2. http://znau.edu.ua/media/nauka_innovation/organic/Organic_20132.pdf